

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 53/2022-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara a sudcov Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Borisom Štanglovičom, advokátom, Jarmočná 2264/3, Šaľa, proti rozsudku Okresného súdu Galanta č. k. 31T/46/2018 z 12. septembra 2018, uzneseniu Krajského súdu v Trnave č. k. 6To/9/2019 z 26. februára 2019 a uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 5 Tdo 53/2020 z 23. septembra 2020 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 1. marca 2021 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 a čl. 141 ods. 1 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1, ods. 3 písm. d) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Galanta (ďalej len „okresný súd“) č. k. 31T/46/2018 z 12. septembra 2018, uznesením Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 6To/9/2019 z 26. februára 2019 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 5 Tdo 53/2020 z 23. septembra 2020. Navrhuje napadnuté rozhodnutia zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol napadnutým rozsudkom okresného súdu z 12. septembra 2018 uznaný vinným zo spáchania obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c) a d) a ods. 2 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138

písm. b) a j) Trestného zákona, za ktorý bol odsúdený podľa § 172 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 37 písm. m) a § 38 ods. 4 Trestného zákona na trest odňatia slobody v trvaní 13 rokov.

3. Krajský súd uznesením z 26. februára 2019 sťažovateľom podané odvolanie proti prvostupňovému rozhodnutiu podľa § 319 Trestného poriadku zamietol.

4. Dovolanie sťažovateľa proti rozhodnutiam súdov oboch stupňov najvyšší súd uznesením z 23. septembra 2020 podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. Sťažovateľ predovšetkým namieta nedostatočnú odôvodnenosť napadnutých rozhodnutí vydaných všeobecnými súdmi v jeho trestnej veci a ich arbitrárnosť. Je presvedčený, že označenými rozhodnutiami tak okresného súdu, krajského súdu, ako aj najvyššieho súdu bolo zásadným spôsobom porušené jeho právo „na spravodlivý súdny proces vykonávaný nezávislými a nestrannými súdmi“ a právo „na obhajobu“. Všeobecné súdy podľa neho „rozhodovali na základe dôkazov, ktoré neboli vykonané zákonným spôsobom“ a „nerespektovali zásadu *in dubio pro reo*“.

6. Podľa názoru sťažovateľa už prvý dôkaz bol v trestnom konaní získaný na základe nezákonného príkazu na osobnú prehliadku, ktorá bola vykonaná na osobe [REDAKOVANÉ] 23. augusta 2017, pri ktorej menovaná dobrovoľne vydala zrezanú zatavenú injekčnú striekačku obsahujúcu (ako sa neskôr skúmaním zistilo) psychotropnú látku. Podľa neho je evidentné, že vymedzenie vydania príkazu na osobnú prehliadku len dňom je nedostatočné, pretože sa tým otvára široký časový priestor v rozsahu až 24 hodín, keď môže dôjsť k zásahu do práv jednotlivca. Z príkazu, v ktorom nie je uvedený presný čas jeho vydania, nemožno následne preskúmať postup orgánov činných v trestnom konaní ani z toho hľadiska, či bola osobná prehliadka vykonaná pred alebo po vydaní príkazu na jej realizáciu v daný deň. Sťažovateľ pritom spochybnil, že uvedený príkaz na osobnú prehliadku bol vydaný pred jej uskutočnením. Poukazujúc na doktrínu ovocia z otráveného stromu, sťažovateľ ďalej uviedol, že v jeho prípade vychádzali z nezákonnej osobnej prehliadky [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] všetky ďalšie úkony trestného konania, pretože boli vykonané na jej základe a v súvislosti s ňou vrátane zadržania sťažovateľa, jeho väzby či zaistenia omamných a psychotropných látok.

7. Pretože, ako tvrdí sťažovateľ, nebolo riadne preukázané, že by bol príkaz vydaný pred vykonaním osobnej prehliadky, predstavuje to zásadnú pochybnosť o zákonom postupe v trestnom konaní, a táto pochybnosť musí byť v súlade so zásadou *in dubio pro reo* vyhodnotená v prospech obžalovaného – sťažovateľa. Týmito skutočnosťami sa však okresný súd v rámci odôvodnenia rozsudku riadne nezaoberal a dokonca tak neurobil ani krajský súd v rámci odôvodnenia svojho uznesenia, hoci ide o skutočnosti podstatné pre rozhodnutie vo veci, pretože ak bola vykonaná osobná prehliadka pred vydaním príkazu, spôsobuje to nezákonnosť celého ďalšieho postupu proti sťažovateľovi v rámci tohto trestného konania. Tým bolo porušené právo sťažovateľa na riadne odôvodnenie rozhodnutia.

8. Nezákonnosť osobnej prehliadky [REDAKOVANÉ] má podľa sťažovateľa spočívať aj v okolnosti, že bola vykonaná v rozpore s § 102 ods. 3 Trestného poriadku, t. j. nevykonali ju osoby rovnakého, ale opačného pohlavia.

9. Za nesúladne s § 119 ods. 4 (v súčasnosti ods. 5) Trestného poriadku považoval sťažovateľ vydanie veci (striekačky) [REDACTED], pretože k nemu došlo za použitia (psychického) násilia polície, čo robí z tohto dôkazu dôkaz nepoužiteľný v trestnom konaní.

10. Nezákonne získané, a preto v trestnom konaní nepoužiteľné boli podľa sťažovateľa aj výpovede svedkov [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] a [REDACTED] z prípravného konania, ktorí na hlavnom pojednávaní zhodne uviedli, že v prípravnom konaní vypovedali pod stresom a strachom, pretože policajti proti nim postupovali „*tvrdým spôsobom hraničiacim s násilím*“. Z výpovedí svedkov [REDACTED] a [REDACTED] má byť podľa sťažovateľa zrejmé, že ich policajti navádzali, ako majú vypovedať, a ich odpovede sú „*poprekrúcané*“. Za potrebné považoval uviesť, že títo svedkovia boli konfrontovaní s prostriedkami trestného práva a na takýchto ľuďoch má zadržanie a následný tvrdý postup polície hraničiaci s násilím zásadný vplyv, z čoho môže prameniť stres, ako aj obavy z možnosti ďalšieho nevyberavého postupu polície, jeho trestného stíhania, prípadne väzby. Takýto postup orgánov činných v trestnom konaní nie je možné podľa sťažovateľa ospravedlniť ani zákonným oprávnením na použitie donucovacích prostriedkov, ako na to poukázal najvyšší súd, pretože aj tieto donucovacie prostriedky môžu byť použité len v prípade potreby, v nevyhnutnej miere, za dodržania zásady zákazu neprimeraného zasahovania do fyzickej či psychickej integrity osoby, na ktorej sa donucovacie prostriedky realizujú, teda zákonným spôsobom.

11. Okresnému súdu sťažovateľ vytkol, že vo výroku rozsudku nešpecifikoval, kedy, ako a komu mal drogy predávať. Určenie obdobia formuláciou: „*od roku 2002 do 23. 8. 2017*“, kedy sa tak malo stať, sťažovateľ považuje za taký nepresný údaj, že je skutočne zarážajúce, že sa vo výroku odsudzujúceho rozhodnutia objavil.

12. Tým, že okresný súd pri rozhodnutí prihliadal na uvedené nezákonné dôkazy a krajský súd a najvyšší súd takýto postup prvostupňového súdu akceptovali, neprípustne zasiahli do jeho práva na spravodlivý súdny proces a porušili zásadu prezumpcie nevinoty.

13. Napokon sťažovateľ, poukazujúc na niektoré faktické okolnosti veci, namieta, že orgány činné v trestnom konaní a následne ani súdy nepostupovali v jeho trestnej veci tak, aby náležite zistili skutkový stav, ale za páchatel'a trestného činu nekriticky označili jeho. Z odôvodnenia napadnutého prvostupňového rozhodnutia je zrejmé, že na hlavnom pojednávaní boli vykonané len dva dôkazy, ktoré označili sťažovateľa za osobu, o ktorej majú vedomosť, že by im alebo niekomu inému predala drogy, a to výsluch svedka [REDACTED] a čítanie zápisnice o výsluchu svedkyne [REDACTED]. Sťažovateľ však výpoveď svedkyne [REDACTED] považuje rovnako za nezákonný dôkaz z dôvodu, že jej výsluch sa uskutočnil v nočných hodinách v rozpore s § 55 ods. 2 Trestného poriadku a odôvodnenie takéhoto postupu v spise absentuje. Tento procesný úkon (rovnako ako výsluch svedka [REDACTED]) bol navyše realizovaný bez prítomnosti obhajcu a napriek tomu, že zo zápisnice o tomto úkone (resp. týchto úkonoch) vyplýva, že obhajca sťažovateľa o ňom (o nich) bol upovedomený, nie je táto skutočnosť nijako v spise zaznamenaná (v spise sa nachádzali iba „*doručenky podpísané obhajcom... ktorých predmetom mali byť upovedomenia v výsluchoch [REDACTED] a [REDACTED]*“).

III. Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

14. Ústavný súd považuje za potrebné v prvom rade pripomenúť, že podľa § 45 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) je viazaný rozsahom a dôvodmi návrhu na začatie konania, ak § 89 alebo § 131a neustanovujú inak. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje predovšetkým vo viazanosti petitom tohto návrhu, teda tou časťou ústavnej sťažnosti (v konaní podľa čl. 127 ústavy), v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa od ústavného súdu domáha (§ 39 ods. 3 a § 43 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na uvedené môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv (m. m. IV. ÚS 415/09, IV. ÚS 355/09, II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05). Tvrdenie o porušení iných práv (tu porušenie prezumpcie neviny) uvedených v odôvodnení ústavnej sťažnosti mimo navrhovaného petitu ústavný súd považuje iba za súčasť argumentácie (III. ÚS 443/2017).

15. Prihliadajúc na uvedené, za podstatu ústavnej sťažnosti ústavný súd považoval namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 1 ods. 2 a čl. 141 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj porušenie práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1, ods. 3 písm. d) dohovoru rozsudkom okresného súdu sp. zn. 31T/46/2018 z 12. septembra 2018, uznesením krajského súdu č. k. 6To/9/2019 z 26. februára 2019 a uznesením najvyššieho súdu č. k. 5 Tdo 53/2020 z 23. septembra 2020, ku ktorému došlo arbitrárnosťou a nedostatočným odôvodnením označených rozhodnutí, ktorými bol sťažovateľ uznaný vinným a odsúdený za stíhaný trestný čin na základe dôkazov, ktoré neboli vykonané zákonným spôsobom.

III.1. K namietanému porušeniu práv rozsudkom okresného súdu č. k. 31T/46/2018 z 12. septembra 2018

16. Vo vzťahu k namietanému porušeniu sťažovateľom označených práv rozsudkom okresného súdu ústavný súd uvádza, že systém ochrany základných práv a slobôd zaručených ústavou a ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich zo záväznej medzinárodnej zmluvy je založený na princípe subsidiarity, ktorý určuje aj rozsah právomoci ústavného súdu pri poskytovaní ochrany základným právam a slobodám, resp. ľudským právam a základným slobodám vo vzťahu k právomoci všeobecných súdov (čl. 127 ods. 1 a čl. 142 ods. 1 ústavy), a to tak, že všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie základných práv a slobôd, resp. ľudských práv a základných slobôd (čl. 144 ods. 1 a 2 a čl. 152 ods. 4 ústavy). Všeobecné súdy sú tak ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (II. ÚS 13/01). Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd vo vzťahu k námietkam týkajúcim sa označeného rozsudku okresného súdu (ale aj prípadného postupu, ktorý jeho vydaniu predchádzal)

konštatuje existenciu procesnej prekážky brániacej prerokovaniu tejto časti ústavnej sťažnosti, ktorou je nedostatok právomoci ústavného súdu. Trestný poriadok zakotvujúci inštitút odvolania (ako riadneho opravného prostriedku) poskytuje priestor aj na uplatnenie námietok týkajúcich sa pochybení konajúceho prvostupňového súdu potenciálne predstavujúcich zásahy do základných práv a slobôd. Rozhodovanie o tomto opravnom prostriedku patrí vždy druhostupňovému súdu. Sťažovateľ disponoval možnosťou uplatniť svoje námietky o prípadnom pochybení prvostupňového súdu prostredníctvom odvolania, ktoré aj využil. Ochrana jeho základným právam zaručeným ústavou a listinou a právam zaručeným dohovorom bol oprávnený a zároveň povinný poskytnúť krajský súd. Táto skutočnosť vylučuje právomoc ústavného súdu preskúmať námietky sťažovateľa uplatnené proti konečnému rozhodnutiu okresného súdu o vine a treste sťažovateľa.

17. Preto, vychádzajúc z postavenia ústavného súdu ako nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy), ktorý nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96), ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti (proti rozsudku okresného súdu a prípadne proti jeho postupu) už pri jej predbežnom prerokovaní odmietol pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde.

III.2. K namietanému porušeniu práv uznesením krajského súdu č. k. 6To/9/2019 z 26. februára 2019 a uznesením najvyššieho súdu č. k. 5 Tdo 53/2020 z 23. septembra 2020

18. Podstata výhrad sťažovateľa proti rozhodnutiam krajského súdu a najvyššieho súdu spočíva v tom, že tieto všeobecné súdy akceptovali závery okresného súdu prijaté na základe nezákonne vykonaných dôkazov, s ktorými naopak sťažovateľ nesúhlasil.

19. V tejto súvislosti ústavný súd považuje za potrebné zopakovať, že v súlade so svojou konštantnou judikatúrou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96), a preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, IV. ÚS 16/09).

20. V nadväznosti na namietané porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy ústavný súd zdôrazňuje, že jeho integrálnou súčasťou je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom právnej ochrany (m. m. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 60/04).

21. V súlade s uvedeným je teda povinnosťou všeobecného súdu uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (m. m. III. ÚS 328/05, III. ÚS 116/06). Z uvedeného však nevyplýva záruka vydania rozhodnutia v súlade s právnym názorom účastníka (strany) súdneho konania, resp. záruka úspechu v konaní pred všeobecným súdom.

22. Pri posúdení v ústavnej sťažnosti namietaných rozhodnutí krajského súdu a najvyššieho súdu nebolo úlohou ústavného súdu preskúmať správnosť skutkových a právnych záverov, o ktoré konajúce súdy opreli svoje rozhodnutie. Úloha ústavného súdu sa v danom prípade obmedzila na posúdenie otázky, či sa krajský súd a najvyšší súd s právne relevantnou argumentáciou sťažovateľa (prezentovanou v odvolaní a následne v dovolaní) vysporiadali adekvátne a preskúmateľne a či výklad konajúcimi súdmi aplikovaných právnych noriem neodporuje ich podstate a zmyslu, teda či sú označené uznesenia krajského súdu a najvyššieho súdu ústavnoprávne akceptovateľné.

23. Krajský súd uviedol, že v rozhodnutí okresného súdu ani postupe, ktorý mu predchádzal, nezistil žiadne pochybenie, ktoré by mohlo mať vplyv na objasnenie veci alebo na zachovanie práva sťažovateľa na obhajobu. Okresný súd podľa odvolacieho súdu vykonal úplné dokazovanie, dôsledne prebral všetky dôkazy prípravného konania, všetky zákonne vykonané dôkazy správne vyhodnotil jednotlivo i v celom ich súhrne, a tak dospel k úplným a správnym skutkovým záverom. Odôvodnenie prvostupňového rozhodnutia považoval krajský súd za súladné s požiadavkami § 168 ods. 1 Trestného poriadku, keď okresný súd veľmi podrobne a veľmi jasne vyložil, ktoré skutočnosti vzal za preukázané a o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel, zároveň uviedol, existenciu ktorých skutočností pokladal so zreteľom na výsledky dokazovania za vylúčenú alebo pochybnú, akými úvahami sa spravoval pri hodnotení dôkazov a tiež ako sa vyrovnal s obhajobou sťažovateľa.

24. Za mylný považoval krajský súd názor sťažovateľa, že na hlavnom pojednávaní boli vykonané len dva dôkazy, ktoré ho označujú za osobu predávajúcu drogy. Krajský súd poukázal na sedem zápisníc o výsluchoch svedkov z prípravného konania a na tri zápisnice o rekognícii, ktoré sťažovateľa z páchania stíhaného trestného činu usvedčovali.

25. Krajský súd potvrdil zákonnosť vykonania výsluchu svedkyne [REDAKOVANÉ] v prípravnom konaní, zápisnica z ktorého bola prečítaná na hlavnom pojednávaní z dôvodu úmrtia svedkyne. Ozrejmil, prečo bolo potrebné jej výsluch realizovať v nočných hodinách. Z obsahu spisu vyplývalo, že vec nezniesla odklad, preto sa úkony vykonávali bezodkladne z dôvodu potreby vykonať všetky procesné úkony na náležité zistenie skutkového stavu. Odôvodnil aj to, prečo bolo potrebné považovať upovedomenie obhajcu sťažovateľa o tomto úkone (napriek jeho neprítomnosti pri ňom) za riadne a včas urobené. Existoval doklad (doručenka) o doručení upovedomenia obhajcovi, a pritom o spôsobe jeho realizácie (oznámenia obhajcovi) nebol dôvod pochybovať, keďže tým istým spôsobom bol obhajca upovedomený aj o inom úkone (výsluchu inej svedkyne), ktorého sa zúčastnil.

26. Prečítanie zápisníc o výsluchu ďalších šiestich svedkov z prípravného konania na hlavnom pojednávaní krajský súd vyhodnotil ako dôkazy vykonané zákonným spôsobom, keďže vo výpovediach týchto svedkov urobených v prípravnom konaní a na hlavnom pojednávaní vznikli

podstatné rozpory, okresný súd správne zvolil postup podľa § 264 ods. 1 Trestného poriadku (Ak sa svedok odchyli v podstatných bodoch od svojej skoršej výpovede, môže mu byť na návrh prokurátora, obžalovaného alebo obhajcu zápisnica o jeho skoršej výpovedi predložená na vysvetlenie rozporov v jeho výpovediach.). Rovnako správne podľa krajského súdu prvostupňový súd vyhodnotil zmenené výpovede týchto svedkov na hlavnom pojednávaní ako nedôveryhodné, pretože existoval dôkaz o tom, že dvom z týchto svedkov sa [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] (príbuzné sťažovateľa) vyhrážali na ten účel, aby obaja svedkovia zmenili svoju výpoveď v prospech sťažovateľa. Opodstatnenosť tohto záveru dosvedčuje trestný rozkaz okresného súdu č. k. 31T/56/2018 z 11. apríla 2018, ktorým boli menované odsúdené za pokračovací zločin marenia spravodlivosti formou spolupáchateľstva práve z dôvodu snahy o ovplyvnenie výpovedí svedkov usvedčujúcich sťažovateľa. Podľa krajského súdu existovala dôvodná obava, že aj ostatné zmenené výpovede svedkov prezentované na hlavnom pojednávaní boli nepravdivé, pretože boli totožné s (v porovnaní s prípravným konaním) pozmenenými výpoveďami dvoch ovplyvňovaných svedkov. Zmenené výpovede preto boli správne vyhodnotené ako účelové.

27. Za absolútne nepodložené považoval odvolací súd tvrdenie obhajoby o nátlaku (polície), ktorý mal byť vyvíjaný na svedkov, a to z dôvodu, že pri jednotlivých úkonoch bol prítomný aj obhajca sťažovateľa. Svedkovia žiadnym spôsobom nedokázali presne popísať, akým spôsobom mal byť na nich nátlak vyvíjaný, ani to, čo považovali za nátlak. Zo žiadneho dôkazu nevyplývalo, že by ich orgány činné v trestnom konaní pri výsluchu fyzicky napádali, alebo sa im vyhrážali, prípadne sa k nim správali iným nezákonným spôsobom. To, že sa svedkovia obávali ich trestného stíhania, odvolací súd považoval za subjektívny pocit, ktorý nebolo možné vyhodnotiť ako nátlak.

28. Odvolací súd za preukázané a správne považoval aj časové vymedzenie skutku (od roku 2002 do 23. augusta 2017), keď sa sám sťažovateľ na hlavnom pojednávaní vyjadril, že je užívateľom drog asi 15 rokov, drogy bral každý deň, kupoval ich za 30 eur za jeden „kubík“. Bolo teda jasne preukázané, že najneskôr od roku 2002 si sťažovateľ zadovožoval, teda kupoval a prechovával drogu zvanú pervitín. Výpoveďami svedkov (z prípravného konania), ktorí potvrdili, že pervitín od sťažovateľa nakupovali, bolo tiež riadne preukázané, že najneskôr od roku 2010 túto látku sťažovateľ aj predával (alebo dával bezodplatne).

29. Podľa názoru krajského súdu okresný súd na základe zákonne vykonaných dôkazov na hlavnom pojednávaní dôvodne a správne dospel vo vzťahu ku skutku uvedenému v napadnutom rozsudku k prezentovaným skutkovým záverom.

30. Najvyšší súd v odôvodnení rozhodnutia o dovolaní sťažovateľa zrekapituloval dovtedajší priebeh trestného konania a v ňom dovtedy prijaté závery. Následne zhrnul dovolaciu argumentáciu sťažovateľa, avšak v tejto nevzhladol naplnenie sťažovateľom uplatnených dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c), g) a h) Trestného poriadku.

31. K námietke sťažovateľa o zásadnom porušení jeho práva na obhajobu najvyšší súd uviedol, že jeho obhajca ho od začiatku zastupoval a zúčastňoval sa spolu s ním úkonov trestného konania, pritom bol riadne upovedomený aj o namietaných výsluchoch svedkov, o čom svedčia priložené doručky podpísané obhajcom, ďalej obhajca spolu s obvineným podávali návrhy na doplnenie dokazovania, obhajca obvineného zastupoval a zúčastňoval sa spolu s ním hlavných pojednávaní, kde mali možnosť využívať svoje procesné práva, navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa k vykonávaným dôkazom, a to až do zvolenia nového obhajcu, ktorý obvineného zastupoval

v rámci odvolacieho aj dovolacieho konania. S poukázaním na uvedené podľa názoru najvyššieho súdu k žiadnemu zásadnému porušeniu práva na obhajobu v prípade sťažovateľa nedošlo.

32. Čo sa týka spochybňovania výpovede svedkov, dovolací súd považoval za potrebné uviesť, že právo na obhajobu v zmysle dovolacieho dôvodu treba chápať ako vytvorenie podmienok na plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu. Za porušenie práva na obhajobu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku podľa najvyššieho súdu nemožno považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri plnení povinnosti podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku, resp. uplatnení oprávnenia podľa § 2 ods. 11 Trestného poriadku. Ak by záver orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu o tom, že určitú skutkovú okolnosť považuje za dokázanú a že ju nebude overovať ďalšími dôkazmi, zakladal opodstatnenosť dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, odporovalo by to viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, ktoré vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, a nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu (R 7/2011).

33. K dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku (rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom), najvyšší súd poznamenal, že tento sa vzťahuje predovšetkým k tretej etape dokazovania, t. j. k vykonávaniu dôkazov súdom a v tejto súvislosti pripomenul, že ho možno uplatniť v prípade, ak dôjde k porušeniu zákonných ustanovení upravujúcich vykonávanie jednotlivých dôkazných prostriedkov a ak by sa napadnuté rozhodnutie opieralo o nezákonné dôkazy. Nemožno však ním úspešne napadnúť informatívnu hodnotu dôkazu, resp. spôsob jeho vyhodnotenia súdom.

34. Najvyšší súd konštatoval, že v rámci tohto dovolacieho dôvodu sťažovateľ spochybňoval postup okresného súdu a jeho hodnotenie vykonávaných dôkazov, vypočúvanie jednotlivých svedkov, pritom jeho námietky nijako nezakladali opodstatnenosť predmetného dovolacieho dôvodu. Správnosť a úplnosť zisteného skutku dovolací súd nemôže skúmať a meniť. Len s poukázaním na nesprávny postup pri hodnotení dôkazov, ako aj z odmietnutia vykonania navrhovaných dôkazov nemožno podľa najvyššieho súdu vyvodzovať predmetný dovolací dôvod.

35. Vychádzajúc z uvedeného, dovolací súd vo vzťahu k predmetnej veci konštatoval, že všetky vykonané dôkazy boli vykonané v súlade so zákonom.

36. Vo vzťahu k odmietnutiu dovolania sťažovateľa v súvislosti s uplatneným dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku (bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávaný trestný čin nepripúšťa), ústavný súd nepovažoval za potrebné uvádzať argumentáciu najvyššieho súdu, keďže ústavná sťažnosť sťažovateľa túto časť dovolacieho rozhodnutia nijako neatakovala.

37. Ústavný súd po oboznámení sa s obsahom napadnutého uznesenia krajského súdu z 26. februára 2019 a uznesenia najvyššieho súdu z 23. septembra 2020 konštatuje, že tieto sa v konečnom všetkými pre rozhodnutie o odvolaní a dovolaní sťažovateľa relevantnými tak právnymi, ako aj skutkovými otázkami v dostatočnej miere zaoberali a na tieto dali jasné a presvedčivé odpovede.

38. Z rozhodnutí odvolacieho súdu a rovnako dovolacieho súdu jednoznačne vyplýva, prečo bolo potrebné opravné prostriedky (riadny a mimoriadny) sťažovateľa zamietnuť, resp. odmietnuť. Tieto

súdy vyčerpávajúco uviedli zreteľné a zrozumiteľné dôvody, prečo považovali dôkazy, na základe ktorých bol sťažovateľ odsúdený, za zákonné, resp. zákonne vykonané. Tak krajský súd, ako aj najvyšší súd konali v medziach svojej právomoci, keď príslušné právne normy podstatné pre posúdenie veci interpretovali a aplikovali v súlade s ich podstatou, zmyslom a účelom. Ich úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické, a preto aj celkom legitímne, právne akceptovateľné a ústavne konformné. Obidva súdy vo svojich uzneseniach primerane okolnostiam veci a postačujúcim spôsobom reflektovali na sťažovateľom vznesené tvrdenia a ním udané pochybenia okresného súdu a svoje úvahy zdôvodnili v primeranej argumentácii. Ústavný súd v takýchto prípadoch nemá žiaden dôvod ani oprávnenie na prehodnocovanie záverov všeobecných súdov. Samotná skutočnosť, že si odvolací a dovolací súd neosvojili interpretáciu výsledkov dokazovania a ich posúdenie z pohľadu sťažovateľa, nemôže viesť k záveru o porušení práva sťažovateľa na spravodlivý proces. Ako už bolo uvedené obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy strany konania. Podstatou je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a nearbitrárne. Za splnenia týchto atribútov nemá ústavný súd dôvod zasahovať do postupu a rozhodnutí súdov, a tak vyslovovať porušenia základných práv (obdobne napr. I. ÚS 50/04. III. ÚS 162/05).

39. Uznesenia krajského súdu a najvyššieho súdu rozhodne zodpovedajú požiadavkám kladeným konštantnou judikatúrou ústavného súdu na odôvodnenia rozhodnutí všeobecných súdov. Ústavný súd preto uzatvára, že sťažnostná argumentácia sťažovateľa nie je spôsobilá spochybniť ústavnú udržateľnosť záverov prijatých v napadnutých rozhodnutiach najvyššieho súdu a krajského súdu.

40. O zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú ústavnú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04. III. ÚS 168/05). Ústavný súd teda môže pri predbežnom prerokovaní odmietnuť taký návrh, ktorý sa na prvý pohľad a bez najmenej pochybnosti javí ako neopodstatnený.

41. S prihliadnutím na uvedené ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti – pre namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 a čl. 141 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 a ods. 3 písm. d) dohovoru uznesením krajského súdu č. k. 6To/9/2019 z 26. februára 2019 a uznesením najvyššieho súdu č. k. 5 Tdo 53/2020 z 23. septembra 2020 odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

42. Pokiaľ ide o námietku sťažovateľa, že v trestnom konaní bol akceptovaný nezákonný príkaz na vykonanie osobnej prehliadky svedkyne, ako aj nezákonnosť samotnej realizácie tejto prehliadky, ústavný súd konštatuje, že z ústavnej sťažnosti a ani zo sťažovateľom predložených

príloh nevyplýva, že by túto námietku pred všeobecnými súdmi uplatnil. Ak tak predsa len urobil, bolo v záujme úspešnosti ústavnej sťažnosti o tejto skutočnosti predložiť primeraný dôkaz, čo sa však nestalo. Ústavný súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti vyslovil, že je v záujme navrhovateľov, aby k svojmu návrhu priložili čo najviac im dostupných dôkazov, a tým ústavný súd presvedčili, že prijatie ich návrhu na ďalšie konanie vo veci má opodstatnenie. Ústavný súd nie je substituentom navrhovateľov pri zabezpečovaní dôkazov, ak si ich navrhovatelia môžu zabezpečiť sami (I. ÚS 35/99, I. ÚS 628/2017).

43. S prihliadnutím na uvedené ústavný súd pripomína, že z princípu subsidiarity limitujúceho vzťah ústavného súdu ku všeobecným súdom (čl. 127 ods. 1 in fine ústavy) okrem iného vyplýva, že v prípade konania pred všeobecnými súdmi musí sťažovateľ ochranu svojich základných práv a slobôd vrátane argumentácie s tým spojenej uplatniť najskôr v tomto konaní a až následne v konaní pred ústavným súdom. Pokiaľ sťažovateľ v rámci ochrany svojich základných práv a slobôd uplatní v konaní pred ústavným súdom argumentáciu, ktorú mohol predniesť, avšak nepredniesol v konaní pred všeobecnými súdmi, ústavný súd na jej posúdenie nemá právomoc, pretože nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou a nemôže nahrádzať úlohu všeobecných súdov (obdobne III. ÚS 90/03, III. ÚS 135/03, III. ÚS 201/04, IV. ÚS 266/08).

44. Vychádzajúc z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh (napadnutých rozhodnutí všeobecných súdov), ústavný súd dospel k záveru, že sťažovateľ svoju námietku o nezákonnosti osobnej prehliadky svedkyne (príkazu na jej vykonanie a jej samotnú realizáciu) predostrel až v ústavnej sťažnosti doručenej ústavnému súdu, hoci tak mohol urobiť už v konaniach pred všeobecnými vo veci konajúcimi súdmi, čím by sa vytvoril priestor pre tieto súdy, aby sa s touto námietkou pri rozhodovaní o vine a treste sťažovateľa náležite vysporiadali. Právomoc všeobecných súdov predchádza oprávneniam ústavného súdu aj v otázke ochrany základných práv a slobôd.

45. Z tohto dôvodu ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie.

46. Pretože ústavná sťažnosť sťažovateľa bola ako celok odmietnutá, bolo bez právneho významu zaoberať sa jeho ďalšími požiadavkami uvedenými v návrhu na rozhodnutie, rozhodovanie o ktorých je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. februára 2022

Miloš Maďar
predseda senátu